

1883.

Tizenkettedik évfolyam.

TORONTÁL

12-ik szám.

Csütörtök, márczius 22-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 ft. | Félévre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a
kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva —
minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
előbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések díjai előle-
gesen beküldendőek, még pedig 100 szóig egyszeri hir-
detésért 1 ft., 100—200 szóig 2 ft., 200—300 szóig 3 ft.
és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás
után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelvétel is
beküldendő.Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondorsórsó hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdaja Nagy-Becskereken, hova
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendőek.

Előfizetési felhívás

„Torontál”

1883. évi II-ik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfize-
tőinket, hogy megrendeléseiket
minél előbb megtenni szivesked-
jenek, hogy a lap pontos szét-
kölésében fennakadás ne tör-
ténjen.

Az előfizetési pénzek egyszerű
póstaútvánnyal a „Torontál”
kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál
könyvnyomdájába) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Fél évre . . . 3 ft. — kr.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Nagy-Becskerek, 1883. évi
márczius hó 22-én.

A „Torontál” kiadóhivatala.

Adakozások.

A csángó magyarok hazatelepítésére
a következő adakozások jegyeztettek:
Lindhof János 1 ft., Molnár István 1 ft.,
Szabó János, Kincst. tiszt 1 ft., Beöthy
Imre 54 kr., Devics István 10 kr., Fe-
renczy 20 kr., N. N. 20 kr., Besenyey
20 kr., Jaroslav Andel 20 kr., Homa
Kálmán 10 kr., Weszely László 10 kr.,
H. K. 10 kr., Ambrózy István 10 kr.,
Wilmos János 20 kr., Horváth 50 kr.,
Erszky János 20 kr., N. N. 20 kr.,
N. N. 10 kr., N. N. 30 kr., N. N. 10 kr.,
Horevas István 10 kr., Hawran 10 kr.,
Sametz 6 kr., Hradetzky 10 kr., Urso
M. 5 kr., Klanitza 4 kr., Hegyi Gyula
10 kr., Ham 4 kr., Szosna Károly 10 kr.,
Gecevic Antal 10 kr., Eberhardt An-
tal 20 kr., Lustig Sándor 10 kr., N. N.
10 kr., Ölschlager Márton 10 kr., G. F.
G. B. 25 kr., Ernst Péter 10 kr., Schmid
Nándor 10 kr., Wolek J. 4 kr., H. I.
10 kr., Rieder Mátyás 10 kr., Szávits

Sándor 1 forint, Gashótoma 1 forint, —
összesen 10 forint 42 krajczár.

E adakozásokat Beöthy Imre ur gyűj-
tötte, amiért is elismerésünket neki kész-
séggel kinyilatkoztatjuk, s csak az az
óhajunk volna még, hogy ha ezen haza-
fias eljárás szép példa követőkre is ta-
lálna. Szerk.

A középtanodák törvényjavas- latról.

Az országgházban 12 napi heves harc-
után elfogadták a középtanodai törvény-
javaslatot a részletes tárgyalás alapjául.
Multkori vezércikkünkben enyeigő han-
gon szönlünk az országgyűlési viták folyá-
mán megáradott görög nyelvről és a
mint halljuk néhány derült perczet szerez-
tünk a főgymnásiumi tanári karnak és kü-
lönösen annak egyik igen képzett tagjá-
nak, a görög nyelv tanárának; de köte-
lességünknek tartjuk most már komolyan
is hozzászólni ezen ügyhöz, nem azért,
mintha szavunknak az illetékes intéző kö-
rökben nagy súlyt tulajdonitanának, hanem
hogy egyrészt olvasó közönségünkkel
szemben vállalt kötelességet teljesítsünk,
másrészt saját meggyőződésünknek is ki-
fejezést adjunk. — Mindenek előtt ki kell
jelenteni, hogy a közoktatási miniszter
ő nagyméltóságát a legszenvedelmesebb
és legjobb szándék vezérelte, midőn a tan-
tervgyártásnak elejét akarván venni, a
leglényegesebb dolgokban az egész or-
szágra nézve egyöntetűséget akart beho-
zni. Ezen igen fontos dolgok 1) az
állami felügyelet és ellenőrzés és 2) a
tanárok qualificatiója. A mi az elsőt illeti,
teljes jogosultsága van az államnak, hogy
ellenőrizze azt, a mi a legfontosabb, t. i.
a közoktatást. Ezt nem csak szükségesnek,
hanem kívánatosnak is kell tartania mind-
azon tanfőúrunk, ki hivatalát lelkiismer-
tesen tölti be, nehogy egy kategóriába
helyeztessék olyannal, ki a tanítás terén
kontár és csak romboló hatású működése
van, hogy az efféle elemek leszorítsassa-
nak azon térről, melyre hivatásuk nincsen.
Ugy gondoljuk azonban, hogy e részben
némi inconsequentia mutatkozik; u. i. az
állam közvetlen felügyelete alatt álló,
tehát nemcsak az állam által alapított és
tartott, hanem az összes kath. gymna-
siumoknál eddig is megvolt az állami fel-
ügyelet, melyet a kerületi főigazgatók
gyakoroltak; most pedig még azonkívül

ministeri biztos lesz, kit nem lehet egyéb-
nek tekinteni, mint a főigazgató ellenőrt,
vagy több szem többet lát féle közmon-
dás szerint, ha az egyik csalatkozik, a má-
sik vegye észre a hibát. Ezen fölfogást
aligha merjük tulajdonítani a közoktatási
minister úrnak; főnmarad még egy har-
madik és ez a mézes madzag a reforma-
tusok számára; a sorok közt u. i. csupán
azt lehet olvasni. „Mi teljes egyformasá-
got kívánunk, azokat is alávetjük a fel-
ügyelet ez újabb nemének, a kikre eddig
is vigyáztunk, csak méltányos, hogy ne
legyenit kivételes állapot, görbítsétek meg
ti is vastag nyakatokat.” A mondottakból
az inconsequentia kitűnik, de azért még
így is üdvözöljük az intézkedést, mert a
hol lelkiismeretes munkát végeznek, ott
nincs helye az aggodalomnak, ha mindjárt
akárhány ellenőr és felügyelő küldetik ki.
Csak azután az illetők belátó és pedago-
giailag képzett egyének legyenek, nehogy
az intézkedés holmi pictus masculus ki-
küldésével neveltség és a törvény
tarthatanná válják. A legjobb tör-
vény is végzetessé válhatik és egye-
seket, valamint egész intézetet is igaz-
ságtalanul sújthat, ha alkalmazásában ferde.
Az országgyűlési viták alatt mindig a bé-
kekötések és régi törvényekre hivatkoz-
tak azok, kik a protestans gymnásiumokat
a felügyelet alól ki akarták vonni, az el-
lentáborból csak jogi érvekkel feleltek és
az egész vita alatt nem hangzott föl egy
szó sem azon szegényfölről, mely a ta-
nárvilágot általában és különösen a pro-
testansok gymnásiumainak tanárait érheti
és mely a felügyeletet csakugyan szüksé-
gessé teszi. Ez a szegényfölt a megvesz-
tegetés, a lelkiismeretlen kufarkodás a
tanjegyekkel és bizonyítványokkal. Nem
azért állítjuk itt előtérbe a protestansokat,
mintha az talán a valásfelekezetenek volna
kiöllyása, mens Isten, hanem mivel ta-
náraik anyagi ellátása oly nyomorult,
hogy úgyszólván kényszerítve vannak az
igaztalan vagyon után nyulni. Vegyük
csak elő némely tanintézet értesítőjét és
látni fogjuk, hogy míg az alsóbb osz-
tályokban csekély a tanulók száma, ad-
dig az a 8-ik osztályban tekintélyessé
vált, mert ott könnyű szerrel pénzzel
lehet boldogulni, ez a mai napság már
nem nyilvános titok, hanem köztudomású
dolog; de olyan darázsfelek volt ez,
melybe a minister úr eddigelé sehogy-
sem akart bele nyulni; ha a javaslat tör-
vénynyé válik, akkor nem lesz kivételes

állapot, nem lesz némely intézet salak-
jának lefolyása az említett iskolákba,
hanem az arra nem való keres magának
olyan foglalkozást, mely lehetőségének
jobbja megfelel.

A második pont, mely a tanár ké-
pesítéséről és az egy tanintézetben al-
kalmazandó tanárok számáról szól, a re-
formátusoknál alig vihető keresztül; van
ugyanis 20—22 olyan tanintézet, a
melyekben egy 8 osztályú gymnásiummal
8—9 tanár van alkalmazva 800 frt ma-
ximalis fizetés mellett; ha már most a
tanári szám minimuma 13-ban állapít-
tatik meg, mivel az illető intézetek ré-
szére új alapokat teremteni nem lesz le-
hetséges, a meglevő töké kamatait nem 8
hanem 13 közt fogják fölőszlani és így
az állami felügyeletre való tekintettel,
mely az érettségi vizsgálatoknál gyako-
roltatik kiváltképen, a srófolásnak na-
gyobbmértű gyakorlatára lesznek uta-
sítva a létért való küzdelemben a sze-
rencsétlen tanárok; a nyolczadik osztá-
lyig majd okkal móddal fölereszlik a
tehető polgárok gyermekeit, ha ezek
mindjárt talókká is, a mi azután követ-
kezik arra nézve Pálatusként mossák ke-
zeiket. Az új törvényben gondoskodni
kell mindenestre arról, hogy a tanári
díjazás minimuma olyan legyen, mely a
mennyiben az emberleg lehetséges, ki-
felé függetlenül tege a tanárt. A mi
a tantárgyakat illeti, azok közül törle-
dők nem tartunk egyet sem, de magát
a tananyagot és a tanórák heti számát
meg kellene szorítani, mert a jelenlegi
állapot mellett a tanulók többsége testi-
leg és szellemileg elnyomorodik, minek
illustralására vegyük például a latin nyel-
vet, melyet 8 éven át heti 5—6 órában
tárgyalnak és melyből az eredmény a
hihetetlenségig silány mindenütt. Még a
legjobb tanulóknál is, kik minden egyes
leczkére jelesen készülnek, tapasztalható,
hogy egy két hó elegendő arra, hogy
egy évi tanulmányt majd teljesen kitö-
röljön elméjéből. A mit a tanuló mohón
tanul és meg nem emészt, a mi benne
úgyszólván vérré nem vált, azt a kö-
vetkező tanulmányok emlékezetéből ki-
szorítják. Ha valahol úgy itt kell alkal-
mazni azon elvet: Non multa sed mul-
tum. — A magyar történelmet minden
osztályban kellene tárgyalni, még pedig
az alsó négy osztályban röviden, a föl-
sőbbekben pedig oknyomozólag. A mi a
részletezést illeti, az a szakkörökhez

TÁRCZA

Emlékjegyzeteimből.

Jókai Mórnak baráti emlékül.

As Erdődön töltött szünidő utolsó heté-
ben vettem észre, hogy szivtaplóm tüzet fogott.
— A nyugalmazott öreg erdész leányával, a
15 éves Terkával, ugy beboldondultunk egy-
másba, hogy atyámnak fájdalmat okozható esz-
közökkel való fenyegetése birt csak reá, hogy
Szathmárra a logikára bemenjek. Terka, buja
gesztenyeszin fűrtelvel, galamb szemével és
karcsu természetével meghódíthatott volna nem-
csak egy leendő logikust, hanem egy fejedelmi
sarját is. Gyermekszága volt, a mi megtá-
madhatlan bizonyítványa üdeségének és ártal-
lanságának. Szerelmünk a ferális utolsó hét
alatt egy kicsi pumiból valóságos elefánttá
növekedett. A bucsú éjszakáján nem kellett
fulemlédel, hogy örök hűséget esküdjünk
egymásnak és könnyeink záporaként hulljenek.
Talan a bucsú éjszakáján kaptam szervi sziv-
bajomat, mely elalvás előtt azóta is gyakran
fojtogat és nemcsak nekem, hanem mindenek
felett szeretett drága feleségemnek is sok kes-
serűséget okozott.

Szathmárra jó anyám vitt be, s a három
Kurtz kisasszonytól, e trinum perfectumnál
helyezett el. — A papnöveldeben se uralkod-
hatott nagyobb fejelem és érnység, mint

a nevezett kisasszonyok háztartásában és talán
éppen ezen az alapon a szikár kosztot kövér
tanácsokkal pótolta.

Testben vékonyan, de érnységben vas-
tagon tértem haza szüleim házához.

A Kurtz nővérek életkorban neto 130 év-
számot képviseltek.

Sokat bőjtöltek és sokat imádkoztak, és
csak papokkal társalogtak.

Akkor rendszeren jó napunk volt, ha náluk
ebédre egy-egy reverenda megfeneklett, mert
akkor kaptunk bort és peccenyét. Ez utóbbit
a vendég hozatta.

Két év folyama alatt ötödmagammal koszt-
oltam e szent életű kisasszonyoknál, de kivül-
lem ezek most már mindnyájan az örökkivá-
gosság jótékonyágát élvezik.

Könyörögjenek éretem!

Mig én Hiegel és Leibnitzsal birkóztam,
addig Terka az örök elválás gyötrelmének
vajadásai alatt kétszer elájult, és férjhez ment az
uradalmi pálinkaház ellenőrhöz.

Hűsz év előtt találkoztam vele mint asz-
sonynyal, körülkoszorozottan a családélet
legszebb virágaitól — öt piros pozsgás gyer-
mektől. — Hosszu, mely közös sóhaj és . . .
futs a romantizizmusnak.

Itt helye lesz kedves szeretett tanárim-
ről megemlékezem.

Némethy volt a doctrinae religionis pro-
fessorom. Magas, sovány ember, tele ascetis-
mussal és tanári szigorral. Előadása a tan-
tárgyhoz mértén méltóságos és komoly volt
és talán épen hidegsége miatt nem hatott oly

mértékben, a minő mértékben hatnia kellett
volna. — Ő elmondta a magat, mi lelkeso-
dés nélkül meghallgattuk. — A legkönnyebb
tantárgy! Secunda nélkül estünk rajta ke-
resztül.

A phylosophiát Biró László tanította, ké-
sőbb kanonok, végül szathmári megyés püspök.
Országos híru, kiválóan nagy ember mint ta-
nító, mint a képtalan tagja és mint püspök
egyaránt. Tanítványai a rajongásig szerették
s ez lehetett oka, hogy dacára annak, hogy
a fiatalság a phylosophiától ép úgy idegenke-
dik mint a Spinal-tól és podlópától, csendes
megadással és figyelemmel hallgattuk előadását
s e tantárgyat, a mennyire szellemi erőnk
engedte, megmagoltuk. Tanultunk, küzdöttünk és
szenvedtünk, csak hogy meg ne keserítsük.

A mathesisel Smoczer Ignác rémitge-
tett bennünket. Most is borsózik a hatam,
ha e tantárgyra visszagondolok. Sokat mon-
dok, midőn azt állítom, hogy az egész osz-
tályban alig voltak öten, a kik e tantárgyból
a vizsgát becsüléssel kiállhaták volna. Én egy
izben provocálva, csak ennyit tudtam mon-
dani: „Mathesis est scientia . . .” E nagyszerű
felfedezés megmentett a secundától.

Smoczer volt a legfiatalabb tanárunk.
Őszinte igaz barátja és védje az ifjuságnak.
Biró mellett őt szerettük legjobban.

Most nagyprépost és címzett püspök.
Egyike a megye legkedveltebb és tisztelt
egyniségének.

Tóth Károly, phisikai tanárunk, leczke-
orái ifju kedélyünknek a legtöbb gyönyörü-

séget és mulatságot okoztak. Még a testében
gyengélkedő is minden erejét összeszedte, hogy
magyarázatain és experimentumain jelen lehes-
sen. Tanítási módozatában igen sokat sajátított
el azon antik szabású tanítók módozatából, a
kik mulattatva tanítottak és tanítványikkal
nem csak magokat, hanem a tantárgyat is
megkedvelték.

Azokat, a kik rosszul feleltek, büntetésül
nem ritkán megvillanytásozták.

Az ötvenes éveken, mint Válahi plébános,
egyike lett legkedvesebb cimboráimnak. Na-
pokot és éjjeket töltöttem vendégszerető há-
zánál és esküvőm napján ő mondott egy olyan
baráti érzelmeiben gazdag felköszöntést, mely
mindnyájunkat megrikatott.

Mint családomnak és sógoromnak Stokin-
ger Dénesnek legizább barátja, csakhamar
követte őt az örökkévalóságba.

Skultély volt a leggyengébb a szathmári
phylosophiai osztály tanárai között. Nem sze-
rettük, mert polgári öltönyben és tapló sap-
kában még éjjelenként is utánunk leselkedett,
s a kit töltött mulatságban talált, a consessus
elé idézte.

Előadása, valamint ő maga is, sivár és
száraz volt.

Miséi mindig látogatottak voltak, mert a
„Vere dignum”-ot gyönyörűen énekelte.

Szerette a kuria reverendát és hosszú
ebédeket.

Mert különbsége mellett is csak javun-
kat akarta, legyen áldott emlékezte.

tartozik, mi csak nagyjából és egész általánosságban mondottuk el nézeteinket. — Nagy is érezhető volt mindannak szégyene, a mit a törvényjavaslat el akar érni; de a mi viszonyainkat tekintve nehéz lesz a kormánynak a meglevő ferde helyzeteket gyökeresen reformálni.

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának

1883. évi március 15-én s folytatva több napjain tartott közgyűlésében következő ügyek vétettek tárgyalás alá:

A Szedeg székhelyi felállítandó megye tervét ellenző 45 községi határozat s ezzel kapcsolatban a megye alispánja hivatalának előterjesztése, az érintett megye tervezet szerkesztésével járó hátrányok tekintetbe vételével határozatiilag kimondatott, hogy miniszterelnök úrnak a felirattal felirattal kérvény intézése rendeltetik el, melyben a 45 képviselői határozat csatolása mellett a megye alispánja által felsorolt indokok alapján Torontálmegye jelenlegi természetesen határainak sértetlen fenntartása kérelmeztesse.

A felirati kérvénynek hathatós támogatására Torontálmegyének országgyűlési képviselői felkérnek.

Csanádmegye közönségének átirata a Szedeg székhelyi felállítandó új megyeterve ellen — tekintettel az 1. kgy. számú határozatra tudomásul vételni rendeltetik.

A m. kir. megyei államépítészeti hivatalnak a f. évi közmunka mikénti leszolgálása tárgyában készült előirányzata elfogadatlán, jóváhagyási záradékkal ellátottan a megye alispánjának az adatként ki, hogy Ó-Telek község folyó évi közmunkáját a megye közönsége külön határozattal tárgyalván, ez és N.-Szt.-Péter község kézi közmunka ereje mint egyéb közhasznú célra átengedett, az előirányzástól kimarad.

Belügyministeri rendelet a IV-ik állatorvosi állomással egybekötött 400 frt évi fizetés és világitásra kért 197 frt 82 kr. több kiadás engedélyezésének megtagadására nézve, utóbbinak tudomásul vétele mellett a IV. állatorvosi állomás elkerülhetlen szükségességének constataiása mellett annak engedélyezése véggett újabb felirat felterjesztése rendeltetik el.

Belügyministerium rendlete a rudnai uradalom pusztai jellegét kimondó 155-82. számú megyei határozat feloldása tárgyában, miután a rudnai uradalom az erdő kivételével a községhez tartozó területnek állapítván meg — tudomásul vétetik.

Közmunka- és közlekedésügyi ministerium rendlete a államépítészeti hivatal teendőit körvonalozó szabályok hozatala és megfelelő iroda általán megállapítása tárgyában, — miután ministeri jóváhagyást nyert szabályzat által, az államépítészeti hivatal teendői már rendezték, ez alkalommal egyedül az iradai általánynak havi 20 frtban lett megállapítása határozatokat el.

Belügyministeri rendelet az ivandai uradalom önálló pusztai jellegét kimondó 156-82. kgy. határozat megváltoztatásával az érintett uradalom a község területéhez tartozónak állapítván meg, — tudomásul vétetik.

Belügyministeri rendelet a megyei alapok számfeljlesztéséről szóló eredmény és a pénzügyi szabályoknak eddigéle életbe nem léptetése valamint két ideiglenes számvonó alkalmazására nézve, — a megyei pénztár kezelése és számvonói nyilvántartásának rendezése céljából alkotandó szabályrendelet tervezetének elkészítésére Poroszkay Béla megyei főjegyzés elnökele alatt egy küldöttség menesztetett, a megyei alapoknak további számfeljlesztése 800—800 forint évi fizetéssel folyó év végeig két számvonó alkalmazása rendeltetik el, melyeknek kinevezésére főispán úr ő méltósága kértetett fel, a megyei számvonóság ügykörében utalt több előadói teendők a számvonó személyzet tehermentesítése céljából a jegyzői karhoz utaltattak, ugy nemkülönben több aprólékos alapoknak beszüntetése mellett „közjótékonykassza” felállítás és a beszüntetettnek ezen czímen leendő egyesítése rendeltetik el.

Belügyministeri rendelet néhai Tabakovits Gusztáv volt megyei főjegyző által elsikkasztott hivatalos pénzek megtérítése tárgyában; tudomásul vétetik és az egyes megyei alapokból elsikkasztott pénzek a ministeri rendelet értelmében leirattak, míg ellenben az uti alapból leirandó 2488 frt 47 kr. törlesztés engedélyezéséért a közmunka és közlekedési ministerium megkéretni rendeltetik.

(Folytatása következik.)

A külföldi sajtó ítélete

a magyar államhittel és osztrák államhittel összehasonlításánál előforduló igazságtalanság fölött.

Hogy mennyire javult a külföldi s különösen a francia sajtó ítélete — a magyar és külföldi sajtó között létező közvetlen összeköttetés folytán — a magyar államhittel és ennek az osztrák államhittel való összehasonlítását illetőleg, mutatják azt a különböző francia lapok ítéletei, melyek közül csak az „Indépendance Française” következő cikkét idézzük:

„Azon kimutatás, melyet a magyar pénzügyminiszter Szapáry Gyula gróf az 1882. évi negyedik negyedéki kiadásairól és bevételeiről közölt, továbbá azon számok és információk, melyek közvetlen magyar for-

rásból erednek és melyek az 1882. év pénzügyi eredményét összegezik egész más színben tünteti fel most a helyzetet mint eddig.

„Megálljuk, megszoktuk már a Magyar Királyság pénzügyi helyzetét gyöngye lábon állónak tekinteni és egymás után következő kiköcsönzések és a budgetben létező permanens deficit folytán. Befolyásokra azonban egyidejűleg véleményünk az az jelentékeny különbség, mely az osztrák 4%-os aranyjárdék árfolyama és a magyar 4%-os aranyjárdék árfolyama között létezik. A körülmények ily összehasonlításból azt következtettük mi, valamint pénzügyünk irányadó személyiségei, hogy Magyarország hitele nem érhet annyit, mint Auszriáé. Kénytelenek vagyunk előbbi nézeteinkhez visszatérni, hogy azokat jobbakká tessük. Az okmányok, melyeket a magyar pénzügyminiszter épen közölt, valóban azt mutatják, hogy Magyarország pénzügyi helyzete oly mértékben javult, hogy a költségvetés deficitje már az 1882. év folyamán is jelentékeny módon csökkent, rövid idő alatt pedig az ordinariumban mellőzhető lesz. Az 1882-ik évre előirányzott költségvetésben körülbelül 31,000,000 frtnyi deficitet számítottak. Ezen deficit most 21,200,000 frtba redukálva, a növekvő bevételek folytán, noha a beruházásokra, illetőleg az ország gyümölcsöző erejét fejlesztő munkálatokra fordított rendkívüli kiadások körülbelül 30,000,000 frtnyi összeget tesznek ki. Másrészt a magyar államkincstár bevételeinek eredménye folyamatosan növekvő felben van. Az 1882. bevételek összege több mint 9,500,000 frttal múlja felül az előirányzott bevételeket. Ezen számok valóban ékesszólóan bizonyítják Magyarország pénzügyi haladásának szerencsés eredményeit. E sikerekből okvetlen az fog következni, hogy Magyarország ezen loyális és munkás pénzügyi politikája folytatása által el fogja érni, hogy a magyar államháztartás papírok értéke magasabbra fog emelkedni azoknál az áraknál, melyek most a vásárláson forgalomban levő magyar állampapírok hivatalos árjegyzékén jegyezve vannak. Nem szabad azt sem szem elől tévesztetni, — noha közzéadjuk azokat a tanulmányokat, melyek Magyarországi pénzügyi helyzetéről tettek ezen tény megfontolását teljesen figyelmen kívül hagyták, hogy a magyar állampapírok oly speciális biztosítékokat nyújtanak, minőt más államok kölcsöneinél hasztalan keresnénk. Magyarország járadék-kibocsátványai nagyobbára jelzalogos ellenértékek birtokában a magyar állam activ vagyonában, és pedig az ingatlanokban, melyeknek értéke több mint 30,000,000 frttal túlhaladja a consolidált államháztartás összegét. Ez a különböző gyümölcsöző célokra és beruházásokra, mint például vasutépítésekre fordított összegek, továbbá a garantirozott vasutaknak nyújtott előlegek, mindezek oly activumok képeznek, mely Magyarországi hitelezőinek teljes biztosítékul szolgálhat. Ily feltételek mellett, ismételtjük, megengedhető-e és helyes-e, hogy a magyar járadék árfolyamai a jelenlegi magasságot tartsák meg, főképp ha ezen magasságot jóval túlhaladja az osztrák járadéknak, mint egy oly értékeknek árfolyama, melynek a birtokosok koránt sem találják tökéletességük számára oly biztosítékokat, mint a minőt Magyarország nyújt hitelezőinek, e mellett Magyarország finansziái folytonos javulási állapotban vannak.

„Elegéttel vesseük tudomásul az „Indépendance Française” ezen nyilatkozatait, a mely lapnak több francia lappal egyetemben kiindulási pontul szolgált egy a „Correspondance de Pest”-nek február 1-én a magyar államhittel és osztrák államhittel összehasonlításánál előforduló igazságtalanságról közzétett nyilatkozata arra, hogy a magyar államhittel külföldön helyesen becsülik meg. A külföldnek helyesebbé vált nézete Magyarország politikai és pénzügyi viszonyairól nem pártkérdes. Magyarországon minden pártnak érdekében van, hogy a külföld elítélőitől és téves nézeteitől Magyarországról megszűnjenek. Ezen elítélletekkel együtt aztán meg fog szünni egy finansziópolitikai és közgazdasági absurdum, t. i. a magyar és osztrák járadék közötti mintegy 10%-nyi differencia, a mely differencia előbb 22%-re rugott.

Közös érdeke a külfölddel szemben, hogy ez előressék, mert ezáltal Magyarországot pénzügyi szempontból sem becülik kevesebbire mint Auszriát, holott eddig minden észlelyes ok nélkül az ellenkező történt. 1881-ben a magyar aranyjárdék conversioja előtt, midőn a külföld Magyarország hiteleit 28%-al többre becsülte mint Auszriáé, a magyar és osztrák pénzügyek összehasonlítása alkalmával mindennemű pártok lapjai által igazolva lón, hogy Magyarországon minden párt egyetemesen működésben oda törekszik, hogy a külföld véleménye a pénzügyi paritást Auszriával elismerje.

A „Pesti Napló” is elismeri ezt az állást, hogy 1881. közleményünknek illető passzusát ismétli. A Magyarország és Auszria közötti politikai és pénzügyi összehasonlításnak illető passusa minden pár lapjában, többek között a „Pesti Napló” 11-ik 1881. év január 12-ik számában megtalálható és így hangzik:

Sokkal becsebbé ránk nézve az ellenség önkéntelen dicséreténél, ha Magyarországon a közgazdasági politika szakszerű avallott vezetésére megnyeretik azon politikuskok közreműködése is, kiknek politikai nézeteltérése kötelezőgökké teszi az ellenzéki állás párt-elfoglalását.

Részből e czél már el van érve, és állíthatjuk, hogy Magyarország dicsekedhetik azzal, hogy van parlamentjében oly ellenzék, melynek nem csupán hazafias szándékai vannak, hanem mely egyszersmind hazafias munkát teljesít.

Azon kriteriumok közé, melyeknek alapján valamely állam hitelét megbecsülik, az államvagyonon kívül a polgárok adóképesége és az állami élet állékonysága is tartozik.

Magyarországon pedig nem létezik és sohasem fog létezni oly párt, mely a magyar állameszme egységével experimentálni akarna.

Az új megyei kikerekítés és gazdasági érdekeink.

Valóban örvendetes jelenségnek tartjuk a régi megyei gazdasági egyesület átalakítására irányult mozgalmat, miután abban megyénk gazdalközönségének oly meleg érdeklődését látjuk nyilvánulni, amind ily földmívelő vidéken a gazdaságot méltán megilleti.

Kétszeresen örvendünk kell azért, mert már megindítása oly irányban, oly szellemben s oly tényezők által eszközöltetett, amelyek már eleve is garanciáját képezik a gazdasági egyesület prosperálásának.

Hogy mily hivatással bir vidékünkön egy gazdasági egyesület, azt elelőben, mely szakszerűséggel részletezte az e lapokban is közölt felhívás. Igazolja még a gazdasági egyesületek általános fontos szerepét hazánk mezőgazdaságának felvirágzására nézve a szöveghez tart. egyelőre Pesten legutóbb megtartott congressusa s az ott nyilatkozott szellem; nem is válik feladatunkká a már megszerte felébredt meleg érdeklődés intencióját ecsetelni; annál kevésbé szükséges a gazdasági egyesület hasznosságát meggyék területére nézve bizonyítani, a hol a termelés, a népesség, klimatikai, geográfiai s. viszonyoknál fogva ugyszólván egyedül a mezőgazdaság terére van korlátozva.

Mert bátran végig tekinthetünk a hatalmas és nagy megye területén és aig fogunk találni lényegesebb eltérést vagy változást gazdasági termelés tekintetében egykét nagyobb gazdaság vagy latifundium kivételével; meggyék minden részében ugyanazon bányákat, hasonló bajokot találhatunk, ép úgy amint azonosok a természet bőkezűségének jelenségei.

Eme egyöntetűséget maga a természet adta meggyéknek, mert oly természetes határok által van alkotva, ami gazdasági tekintetben csak egyöntetűséget képezhet.

És eme természetes határok által kijelölt terület gazdasági érdekeinek leendő szószólója, apóioja s öre a létesítendő megyei gazdasági egyesület.

Miután pedig e vidék mezőgazdaságának fejlesztése érdekeinek megóvása nagyban különbözik egy más vidék agrár igényeitől, ennélfogva nem szabad a vidék gazdalközönségének a netalan bekövetkezendő megyei ketté szakítás által a politikai érdekeknek a mezőgazdaság érdekeit áldozatul dobni; s ha már magasabb szempontok a megye ketté darabolását igénylik, vidékünk mezőgazdaságának homogenitása a gazdalközönséget teljesen egymásra utalja.

Ez alkalommal az új Csanádmegye kikerekítése által meggyékntől elcsatolni képzelt területnek az elcsatolás által származó előnyeiről vagy hátrányairól szólni nem képezi czélunkat, csak az érdektel gazdalközönségét óhajtuk felkeltetni ama körülményre, hogy a gazdaságilag egy egészet képező jelenlegi megyei területünk, a politikai elkülönítés által eme állapotára nézve módosulni nem fog s így csak is azon gazdasági egyesületre lehet utalva, amely jelenleg e vidéken keletkezethet áll.*)

Saját érdekében cselekszik tehát a Maros és Tisza közti vidék gazdalközönsége, midőn a tervezett torontáli gazd. egyesület megalakítását lehetőleg előmozdítja, azt különösen most működő első szakában teljes energiával támogatja.

Miután pedig a gazdalközönség egy része a bekövetkezendő megyei átalakulásra való tekintettel várakozó álláspontul foglalt el az épen most alakuló felben lévő torontálmegyei gazd. egyesülettel szemben; s mivel ezen tartózkodás az egyesületre kártékonyan hat ki; nem mulasztathjuk el az érdekeltek figyelmébe ajánlani azt, hogy saját érdekükben vidékünk gazdasági egyesületéhez annál is inkább hozzá járulni törekedjenek, mivel az irányadó körök által ugyis már-már kimondatott azon elv, hogy a gazdasági egyesületek az országban nem a törvényhatósági területek (megyék) hanem homogen gazdasági jellegű vidékek szerint az önmagadotatás alapján alakuljanak; ami kétségtelül előbb utóbb keresztül is fog viténi s ez esetben különben is az ezen vidékbeli gazdasági egyesülethez kell a gazdalközönségnek csatlakozni; ami bizonyára alkalmatlansággal fogna járni, az esetben ha most mellőznék a felső torontálmegyei gazdalközönség az egyesületet s esetleg egy más egyesülethez csatlakoznék.

Ij. Bartók Géza.

* A szétszórva szedett sorokban kifejtett véleményem nem oszthatjuk, mert a politikai elkülönítés által a gazdaságilag egyesített egy egészet képező terület viszonyát nagyon is módosulandnak, a mi már magában véve is erős érvelést képez az elkülönítés ellen.

Szerk.

Jegyzőkönyv.

Felvetett 1883. évi március hó 5-én Nagy-Becskereken a „Torontálmegyei községi és körjegyzők egyete” választmányának ülésében.

Elnök a megjelenteket szívesen üdvözlölné sajnálatának ad kifejezést, hogy a tárgyalandó ügyek fontossága dacára oly csekély számban jelentek meg a választmányi tagok, mivel az ülést megnyitottnak nyilvánítja és az ügyeket a meghívóban kitűzött sorrendben elővetetvén javasolja.

I. Olvástatott az elnöki jelentés, melyből kitűnik, hogy az utolsó közgyűlés határozatai végrehajtva lettek, kivéve a tisztviselői kvalifikációja tárgyában a megyebeli országos képviselő urakhoz intézendő kérvények, ezek beadása elmaradt, mivel időközben az ügy törvényes megoldást nyert.

A megyei törvényhatósághoz a felfüggesztett jegyzők fél fizetésük és lakásuk meghagyása tárgyában beadott kérvény elutasítólág intézettel el; — megyebeli egyelőtt küldötti az országos központi egyet gyűlésén részt vettek, az ott végzetlek az egyuttal előterjesztett jegyzőkönyvben foglalvák; — Dobozsi István pestmegyei, magládi jegyző által sértett hiúság és személyes bosszúból „Uj Községi Közlöny” című — szaklapunk Barta László szerkesztése alatt a központi országos egyet részéről kiadott „Községi Közlöny” megbeküdtetésére — kiadott lapját mint felesleget sőt káros befolyást gyakorolni és köztünk a jó egyetértést felbontani igyeksző lapot mellőzni felhi. — Az egyetli tagok száma jelenleg 167. — Végre hogy az egyet alakulása óta 3 év letelvé az alapszabályok 16. és 25. §-ai értelmében a tisztviselők és választmány mandatum lejárt, miert is a legközelebbi közgyűlésen az új választások elővetendő. (Az elnöki jelentés egész terjedelmében tudomásul vétetni indítványozatik.)

II. Olvástatott a községi törvény reviziója tárgyában az országos központi egyet által kiadott emlékirat és kérdőpontok — az ezekre D. Bodó Sándor egyetli II. jegyző által készített feleletekkel. (Az összes ügyiratok kellő tanulmányozás és a kitűzendő közgyűlés előtt tartandó választmányi ülésen leendő előadás és véleményezés céljából Schiller Lipót egyetli I. jegyzőnek kiadati határozatokat.)

III. Olvástatott a központi egyet által kiadott következő 15 indítvány:

1. Kolozsmegye jegyző egyetének indítványa az adóügyeknek a jegyzőktől leendő elvonása tárgyában. (Eljendő lenne, mivel az adók méltányos, igazságos kivételése előírása és elkönnyvétele csakis a helyi és egyéni viszonyokat teljesen ismerő jegyző által történhet, a nép érdeke egyrészt, a magas állam jogos igényei másrészt, az adóügyeknek a jegyzők által leendő vezetését okvetlenül megkívánja. Azonban méltányos és igazságos lenne, hogy a községi jegyző ebbeli farszto munkálkodásáért a magas állam pénztárából némi díjazásban részesülne, melyet kis községekben maga élvezhetne, nagy községekben pedig irnok tartására fordíthatná. A díjazás következő fokozatu lehetne: községekben 1000 lélekszámg 50 frt, 2 ezer lélekszámg 100 frt, 3 ezer lélekszámg 150 frt, 5 ezer lélekszámg 200 frt, 7 ezer lélekszámg 250 frt, ezen felül 300 frt évente. Ez iránybani előterjesztés telele indítványozatik.) — 2. Kolozsmegye jegyző egyetnek indítványa, hogy az adóhátrálék be nem folyása miatt a felelőségi elv a jegyzőkre nézve alkalmazható ne legyen. (Mint helyes indokolásával együtt elfogadni és pártolni indítványozatik.) — 3. Ugyanannak a jegyzők között előforduló elvi eltérések miatti surlódások kiegyenlítésére egy becsület bíróság felállítás és szervezése iránti indítványa. (Mint helyes és szükséges indokainál együtt elfogadni és pártolni ajánlatik.) — 4. Ugyanannak indítványa a központi egyet által jövőre az ország egyes vidékein tartandó vándorgyűlések tárgyában. (Mint czélszerűtlen, de az országos központi egyet szervezésével össze nem egyezhető, ennek alapszabálya 1-ső §-ba utköző elejtemi véleményeztetik.) — 5. Teme megye jegyző egyetnek indítványa az elhalt községi jegyzők által élvezendő fél évi fizetés és lakás tárgyában. (Azon módosítással elfogadni ajánlatik, hogy miután a jegyzői állás oly huzamos időn által betöltetlen nem maradhat, csak három havi lakás és fizetés lenne kérelmezendő, ezen idő után a nyugdíj jogosultság is kezdetét véve.) — 6. Hevesmegyei jegyző egyetnek indítványa a hivatalától felfüggesztett jegyzőknek lakásuk és fél fizetésük meghagyása, ugy visszahelyezések után elvont fizetésük kiszolgáltatása tárgyában. (Azon módosítással indokolásával együtt elfogadásra ajánlatik, hogy a visszahelyezés után az elvont fizetés csak azon esetben térítendő meg, ha a felfüggesztett teljes ártatlansága derülne ki.) — 7. Ugyanannak indítványa a jegyzők elleni vizsgálatokhoz mindig egy községi jegyzőnek is leendő meghívása tárgyában. (Indokival együtt elfogadni és pártolni véleményeztetik.) — 8. Ugyanannak az 1876. évi V. t. cz. vonatkozó szakaszai helyett ismét az 1871. évi XVIII. t. cz. fegyelmi ügyekre vonatkozó részének visszaállítását iránt. (Mint helytelen és káros egészen mellőzetni ajánlatik.) — 9. Komárommegye jegyző egyetének indítványa az alkalmazott jegyzőkre vizsga alóli felmentése tárgyában. (A tisztviselők minősítése felett alkotott törvény már életbe lépén, az indítvány mint felesleges mellőzendőnek véleményeztetik.) — 10. Ugyanannak a községi jegyzők hadmenlességi díj fizetése alóli felmentése tárgyában tett indítványa. (Mint az országos központi egyet ez ügyben már döntött, mellőzendő lenne.) — 11. Berán József Oszkár az erdélyi jegyző;

egylet...
annak...
(Első...
ország...
megye...
ország...
haszn...
szélf...
az ug...
menn...
megye...
szám...
czalat...
társme...
ennek...
ponti...
ponti...
egyet...
annak...
iránt...
évi XV...
hiány...
az ind...
vényre...
ségi t...
megye...
lenne...
nyugd...
iránt...
mivel...
minden...
zösen...
dijint...
14. U...
kis kö...
iránt...
ségi t...
oldást...
jegyz...
mivel...
gyát k...
A m...
N...
gyeke...
gyűlék...
temes...
kozak...
a gazd...
zal, ho...
mezőg...
titkár...
mindun...
aligha...
lást ig...
lési s...
avott...
ségi g...
sokkal...
dászatu...
Ez...
az usz...
részk...
ságs o...
Te...
köziga...
szere...
rende...
vagyon...
ly...
erkölt...
kerek...
és jog...
san og...
majdn...
M...
tulajdo...
pedáv...
együtt...
A...
közölt...
ismer...
gesne...
mészet...
azt egy...
lőzetni...
Az...
dani m...
bályoz...
áll. Me...
nembe...
és men...
annál...
Ezen...
sok me...
pirok...
litikai...
vállalat...
kikkek...
külföld...
tényez...
lyamair...
M...
folyáss...
külföld...
pezik...
keknek...
és mag...
vasul...
verein...
magyar...
folyam...
cziaors...
cziaorsz...
elhelye...

egyik elnökének indítványa az erdélyi országos jegyzői egyetlet előmerése, támogatása és annak közgyűlésén való részvétele tárgyában. (Elejtetni ajánlatik, mivel a magyarországi országos központi egyetlet a királyhagontuli megyékre is kiterjed, úgy egy országban két országos egyetlet felállítását sem czélzerű, sem hasznos, sem jogos nem lenne, sőt az erők szétforgácsolása és külön érdek felállítását által az ügynek egyenes kára szolgálja. — A mennyiben azonban a királyhagontul oly kis megyék léteznek, hogy azok jegyzői csekély számú miatt egyetlet fel nem tarthatnának, czélzerűbb lenne, ha több ily megye jegyzői, társalgói jegyzői egyetlet alakítanának és ennek küldötteit menesztlenek az országos központi egyetlet közgyűlésére, illetve a központi egyetletbe az ilyen társalgói jegyzői egyetlet magát tagként felvételnek.) — 12. Ugyanannak indítványa az adótervény módosítása. (Mintán az adókezelésről szóló 1876. évi XV. t. cz. a praktikus életben csakugyan hiányokat mutat fel, úgy volna elfogadandó az indítvány, miként a központi egyetlet a törvényre nézve is hasonló eljárásra mint a községi törvénnyel tett, tudni illik hogy minden megyei egyetlet adja be javaslatát, felkérőddé lenne.) — 13. Ugyanannak egy országos jegyzői nyugdíjintézet állami kezeléssel melletti felállítását iránti indítványa. (Elejtetni javasoltatik mivel az 1871. évi XVIII. t. cz. intézkedései minden megyében vagy több megyék által közösen felállítani rendelt megyei jegyzői nyugdíjintézetek kielégítőeknek tapasztaltak.) — 14. Ugyanannak indítványa ha nagy község kis községgé alakul a jegyzői sorsa biztosítása iránt. (Mellőzendő lenne, mivel az ügy a községi törvény revíziója feletti munkában megoldást nyer.) — 15. Ugyanannak indítványa a jegyzői fizetés tárgyában. (Szinte mellőzendő mivel ez is a községi törvény revíziója tárgyát képezi.) (Vége következik.)

A mezőgazdasági egyletekről.

Nem csak mi nálunk, de a szomszéd megyékben is, jelenen Temevárta nagy országos gyülekezet volt a napokban mint arról egyik temesvári lap értesít, de amiről ott tanácskoztak és vitatkoztak, korántsem elégtette ki a gazdalközönség vérmes reményeit. Mert azaz, hogy mintegy gomba módra szaporodnak mezőgazdasági egyletek temérdek elnökkel, titkárral és választmányi tagokkal, melyek minduntalan gyülekeznek és tanácskoznak, aligba lendítetik valami zilált állapotú orvoslast igénylő gazdasági bajainkon.

Itten első sorban szükségeltetnek földművelési iskolák, mintaparasztagaságok, szakavatott képzett vándortanítók és kisebb községi gazdasági egyletek létesítése, ezek aztán sokkal fontosabb tényezők, amelyekkel gazdaságunk fejlesztését előmozdítathatjuk.

Ezeket kívül biztosítandók gazdaságunk az uszora karmai alól, olcsó hitel nyújtandó részükre, megadótzatásuk pedig legyen igazságos és méltányos.

Továbbá kívánatos jó és egyszerűsített közigazgatás, feloldás a prókatorfogadás kényser alól, jó közlekedési és országutak, egy rendezett folyamrendőrség, tűzrendőri élet és vagyonbiztonság.

Ilyen eszközökkel hatni külsőleg, végül erkölcsösség, hűség, szorgalom, munka és takarékoság, tisztelgetben tartása a törvények és jogoknak a földmivelők részéről, bizonyosan egy szebb és áldásosabb jövőnek fog majdan mezei gazdaságunk elebe nézni.

Mindenekelőtt azonban ugyanily erkölcsi tulajdonságokkal nagybirtokosaink hivatalok példává előljárnak, és a kisebb földművelőkkel együtt a kitűzött cél felé valótvaló haladni. Adja az ég, hogy úgy legyen! Topolyán, 1883. márczius 13-án.

D. Bodó Sándor.

Az értéktőzsde.

III.

(Folytatás a „Torontál” 1882. évi 52. számához.)

Az értéktőzsde berendezéseit e czímen közlött két cikkemben főbb vonásaiban megismerttettem e lap tisztelt olvasóival. Szükségesnek tartom még az ott folytatott üzlet természetét sokoldalú kinövésével, a mennyire azt egy cikk keretében lehet röviden szelölzötni.

Az értékpapírok árfolyamait lehet mondani mint általános szabály azon arány szabályozza, a melyben a kínálat a kereslethez áll. Mennél nagyobb a kínálat valamely papírban, annál inkább csökkenik árfolyama, és mennél nagyobb keresletnek örvend ez, annál magasabb árt kell a vevőnek érte adni. Ezen általános szabály mellett azonban igen sok mellékkörülmény befolyásolja az értékpapírok árfolyamait. — A pénznek értéke, politikai viszonyok, időjárás, egyik vagy másik vállalatot érdeklő üzleti mozzanatok, egyes kliek manőverjei, az uralkodó hangulat, a külföldi tőzsdék hangulata stb. mindmegannyi tényezők, melyek a mi értékpapírjaink árfolyamainak alakulására döntő befolyással bírnak.

Mindenek faktorok különösen nagy befolyással bírnak azon értékcikkezre, melyek a külföldi tőzsdéken is kereskedés tárgyát képezik. Ezek nevezetnek internationalis értékcikkek és köztük legnevezetesebbek az osztrák és magyar hitelbankrészvények, osztrák államvasut, Károly Lajos vasut, Anglobank, Bankverein stb. részvények és ez idő szerint a magyar 4%-os aranyjradék is, melynek árfolyamára igen nagy fontossággal bír Franciaország pénzügyi helyzete, miután Franciaországban nagy mennyiség van belőle elhelyezve.

Kevesebb esélynek vannak kitéve a tisztán helyi érdeklő papírok árfolyamai, melyeknél az internationalis pénz és politikai viszonyok oly gyakori és nagy mérvű hullámzásokat előidéznék nem szoktak.

Méltán hasonlítják a tőzsdét sikamlós parketthez, mert ha valamely üzletnél, hát bizonyára a tőzsdéüzletnél kell elővigyázatos és óvatosnak lenni, hogy a vállalkozó „felre ne csusszon”, „el ne essen”.

A leghelyesebb okoskodás nem mindig vezet czélhoz a tőzsde üzletnél, és ha valaki a tőzsdén logikát keres, bizony sokszor hiába teszi. Igaz, hogy a realis és észszerű kombinatio végre érvényesülni fog, de ez alatt sok más tényező egészen más fordulatot ad az üzlet menetének, mint azt helyes számítással előre látni lehetett volna.

A tőzsde végtelenül szeszélyes, és egy és ugyanazon tény rövid idő alatt egészen ellenkező hatást tud reá előidézni. Gambetta betegsége feletti hírek folytán péld. a tőzsde meglenyhült. — Gambetta rosszabbul lesz, a tőzsde megnyugszik és az árfolyamok megjavulnak. — Gambetta állapota javuló felében van, a tőzsdén baisse áll be, — majd megint jelzi a táviró, hogy Gambetta ismét rosszult van, most meg azért esnek a papírok. — Gambetta meghalt, e hír megint javulást idéz elő.

Ezen egymással homiokegyenest ellenkező benyomások onnan erednek, a mint a tőzsdét vezető két párt, a hausse és a baisse párt érvényesíti magát, t. i. melyik erősebb a másiknál, a szerint emelkedik majd az egyik, majd a másik párt nézete tulsulyra.

Igen jellemző tulajdonsága a tőzsdének az, hogy bekövetkezett tények soha nem idézik elő azt a hatást mint a kilátásban levők. A tőzsde a jót és rosszat egyaránt előre escomptirozza és rendszeren mindkét esetben túl szokott löni a czélon. Hosszabb idő óta péld. nyomott a hangulat azért, mert fel a tőzsde a pénz megrághatásától, fel állott, hogy Berlin vagy Páris felemelje a kamatlábat. A papírok egyre csökkennek árfolyamaikban és midőn a táviró csakugyan meghozza a felt hirt, az rögtön áremelkedéssel üdvözölnék. (Előfordult.)

No meg az egyes kliek manőverjei, hausse és baisse consortiumok mennyi féle módon hintenek port a mindig hiszékeny és saját kárán okulni soha nem akaró nagy közönség szemébe.

Az uralkodó hangulatot sem szabad kifejeztem, mert ez is sokszor igen számba veendő tényező a spekulatiónál. Ha igazi hausse — Tendenz — emelkedő irány uralkodik, akkor bizony a tőzsde sokszor az egyszerű ellen is vitézkedik és féhének látja még a feketét is. A neki bízott hausse-nak semmi féle árfolyam sem magas és elérhetetlen, valamint ha beáll a baisse irány, ha visszafelé szalad a kerék, a hegyről leérve az egyesek talajon is tovább szalad még és a papírok realis beléértke momentán egészen figyelmen kívül hagyatik.

Az előre nem számítható és változókéony politikai eseményeket mellőzve az utóbbi években megfigyelt és a tőzsdére befolyást gyakorló időszakokként visszatérő tényezők gyanánt a következőket sorolom fel.

Az év elején a lefolyt és üzleti eredményről keringő hírek, osztlék becslések befolyása alatt folyik az üzlet egész mártius végéig. Eddig 3—4 év óta azon időszak mindig bő és olcsó pénzállást mutatott.

Április, május, júniusban az időjárás játszik fontos szerepet. Fagyról, árvizekről érkező tudósítások napirenden vannak (ha vannak) és az árfolyamok egyes papírmeknél mondhatni a thermometer csökkennek és emelkednek. A pénz április és májusban kissé ritkább szokott lenni, mert az osztlék kifizetések nagy összegeket vesznek igénybe.

Július, augusztusban az aratás és a pénzintézetek felüli mérlegei jutnak érvényre.

Az őszi üzlet több év óta ugyanazon jelenség befolyása alatt folyik le. Ezen jelenség az amerikai gabna import, mely az európai aranypénzek kiözönlését vonja maga után. Következésképpen az, hogy az európai arannyal fizelő bankok aranykészleteik védelmére kamatláb felemeléssel debutiroznak. Páris, London, Berlin, Amsterdam, Brüssel fokozatosan felcsavarják a kamatlábat és a pénz megrághatása folytán tőzsdéinken rendszerint kellemtelen hangulat szokott uralkodni.

Ezen állapot kisebb-nagyobb változatosággal betart november vége, esetleg deczember közepéig.

Az év végén a nagy pénzintézetek közreműködése folytán az üzlet bárságosan szokott lefolyni, a törvény értelmében ugyanis a pénzintézetek papírkészleteiket a deczember 31-iki árfolyam szerint vehetik fel mérlegeikbe és érdekükben állván minél jobb árfolyamokat jegyezhetni, ha a viszonyok egyébként engedik e czélból rendszerint fellivanyozzák az üzletet. Ezek azon jelenségek, melyekkel az utóbbi 3—4 év alatt majdnem systematikusan találkoztunk a tőzsdén, nem számítva természetesen a folyton változó politikai befolyásokat és az egyes financiális vállalatok beléletéből folyó körülményeket.

(Vége következik.)

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Járkovác, 1883. márczius 5-én.

Tekint szerkesztő úr!

Becses lapjának f. évi 9-ik számában olvastam, hogy:

„Járkovácson Markovics Döme 1 gazdasági épület egészen, 5 ló és 2 tehén, gondatlanság által, biztosítva volt.” legett.

Az igazság érdekében eme fent idézett állítást oda kérem helyesíteni, hogy:

A gazdasági épület — álló — nem égett le, mert a tűz belül ütven ki, csakis belül pusztított, fentebb elősorolt lovak és marhák, kocsisommal együtt, a pusztító elem áldozataul estek, az épület igen, de marhám nem voltak biztosítva, így károm 1400 frt.

Tek. szerkesztő urnak kész szolgálja

Markovics Döme, jegyző.

HIRHARANG.

* **József napja.** Eszélyességünk rovására kell bevallanunk, hogy soha sem tartoztunk a hivatali állásunktól, vagy még sokkal előnyösebb kiszámításoktól kifolyó gratulációs és magasztalók köze; a „Torontál” című hetilap határozott rendeltetése és czélya pedig éppen vissza tartanak bennünket, hogy magasztaló odákat zengedezünk azoknak, a kik e lappal szorosabb összeköttetésben állanak. — Anyit azonban megengedtetni kérünk magunknak, hogy sans phrase és gyanúsítható intentió nélkül, oly ünnepélyről megemlékezhessünk, melyet nem a figyelmeltető circulare, hanem az őszinte és kérésellen tisztelet, kegyelet és szeretet alkotott. — Megyénk főispánját Józsefnek hívják. Ő mint Torontál-megyének szülőfője, már kora ifjúságától kezdve együtt érez és gondolkodik annak jobbjaival, osztozik örömeiben és fájdalmaiban, és nemcsak, mint e megyének főispánja, hanem mint egyszerű mint hű fia, egész lélekkel csüggy felviragztatásán és boldogságán. — Ő munkás, igazságos, lelkiismeretes főispán, megyéjének hű és szerető fia, jó hazafi és jó polgar egy személyben. — Ha e lap az ő tulajdona volna, ennyit meg akkor is nyugodtan megírhathánk, meggyőződve és nem egyszer meggyőzve arról, hogy sorainkban a megye közveleményét visszlangoztattuk. — Nem állása, hanem lelki tulajdona és jelleme népesítette be termeti tisztelgővel és barátaival. — Herceg Taxis Egon Écskáról, Herglotz törvényszéki elnök Páncsováról, gr. Rogendorf A. Rogendorfról, sietlek kezét szoritani az ünnepelttel. A megyei tisztikar részéről ismert jeles szónokunk, Rónay Jenő főjegyző következő beszédben esetelte való ézelemeket: „Meltóságos főispán úr! Ma, hogy újolag alkalmam nyílt, méltóságodat hivataltarsam nevében is üdvözölni, elgondolkodtam a felet, hogy mi tőli el mindháza örömmel kebletem, midőn méltóságodat üdvözlendő vagyok, és tündőseimnek eredménye az lón, hogy örömmelnekt okát a jelenkor rideg illemszabalyaiban lettem fel, mert mióta a szavak az érzés és a gondolat elpalástolására adóttaknak tekintetnek, mert mióta az igazat csak fejünk betörésének veszélyeztetésével mondhatjuk el, kedves mindenki, de azt hiszem leginkább előtűnt magyarok előtt, ha szívünk érzetét és vonzódásunkat fennhangon hirdethetjük anélkül, hogy hizekedéssel vádoltathánánk. — Ez örömmelnekt oka, ezért ragadom meg most is a kedvező pillanatot, hogy méltóságodat úgy saját mint tisztársaim nevében üdvözölhessem és kérem az egek hatalmas urát, részeltesse méltóságodat és édes hazánk és megyénk szolgálatára, kedves családjá és a mi örömrünk és jó voltunkra, hosszú szerencsés életben, mely alatt minket méltóságod továbbra is a tanyai jó indulataiban lesz kegyes megtartani. — Torontál-megyének egén össetornyosult sötét felhők vesztelző villámai között, méltóságod a megye egyedüli támasza, méltóságod a villámhárító, melynek dejekörében ártatlanul sikkannak el felettünk az ég tüzeinek romboló szikrái, tartsa hát meg méltóságodat a mindenható meg sokáig mint a megye fejt, hogy biztosak lehessünk, — mert míg Hertelendy József lesz e megye főispánja addig, tisztán áll előtűnt, e sziklán megtörve hullanak alá a megye épségét különben veszélyeztető hullámok. — Eljen.” — A városi tisztikar nevében Kulifay Lajos szónokolt, mint mindig úgy ez alkalommal is ékes szavakban adva kifejezést azon ézelemeknek, melyek szívökben — szemben az ünnepelttel — maradandó helyet foglaltak el. — A főispán meghalottan köszönte meg e szives megemlékezést, mely szerető családja ünnepélyének fényét és örömeit emelte.

* **Tiszt. Schaeffer Antal,** pápai kamarás, apát, esperes-plebános úr ő nagysága husvét vasárnapján, d. e. 10 órakor fogja első abalialeját tartani. E alkalommal a helybeli műkedvelők Schiedermeyer „Te Deum”-át, Mozart B-misét és Limmer „Ave Maria”-ját, hátfőn pedig Sechter misét fogják előadni.

* **Szalay József,** lelkipásztor, megérkezve, f. h. 23-án d. e. fel 11 órakor nagy-pesti, f. h. 26-án d. e. fel 11 órakor pedig úri szent vacsorával összekötött húsvéti isteni tiszteletet fog tartani az ág. hit. evangélikusok templomában.

* **A torontáli háziiparegyesület**he ujjában beléptek: Schaeffer Antal apát, Lichtenegger József (Nagy-Becskerek), Mihály István (Torda), mint rendes tagok; Bissingen N. és Grossmann Karolin (B.-Szent-György), Hadzsits Mária (Lázárföld), S. Wolfinger, Ivándai Géza és Weisz Henrik (Ivánda) mint pártoló tagok.

* **Halmi Ferenc** egy baráti érzelmeiben, és fiatalkori visszaemlékezésekben gazdag és érdekes levelet írt N.-Becskereken lakó barátjának: Kiss Sándor tvényszéki bírónak, melyből örömmel győződünk meg, hogy szeretett barátunk a javulás útján mind jobban haladva, rövid idő múlva vissza lesz adva pályájának, melyen annyi elismerést és koszorukat aratott.

* **Hymen.** Serban György torontál-megyei alügyész a napokban eljegyezte ma-

gának Jankuleszku Gyula lugosi takarékpénztári igazgató leányát, Aureliát. Aldás frigyukre!

* **Halálozás.** F. h. 13-én hunyt el városunk legtisztelteleb méltóbb férfainak egyike Pollak Armin úr, ki mint a városi és megyei bizottság tagja, az izr. hitközség alelnöke és majdnem minden helybeli jótékony czélú egyesület buzgó tagja, de különösen a népoktatás terén mint az izr. iskolaszék tagja és több éven át annak elnöke hervadhatlan érdemeket szerzett magának. — Sokoldalú elfoglaltsága mellett ő a közügy bármely terén fölmerülő nemes eszmét szóval és tettel pártolt. A nagy vesztesség fölötti általános fájdalomnak kifejezést adott a helybeli izr. hitközség tudós és derék főabbja Dr. Klein Mór úr, ki a boldogult kimulatát annál is inkább melyen fajtahajta, mert az főrabbi úr hazafias és nemes törekvéseit mindig a legnagyobb készséggel támogatta. A meghalt szónoklatot a kedvezőellen időjárás daczára sok küldöttség és nagyszámú gyászoló közönség mély megilletődéssel hallgatta. A számos koszorúval díszített koporsót a boldogult számos tisztelgő kísérte az izr. sarkertig, melynek előcsarnokában Bielek ügyvéd úr a nagy-beckereki takaré- és elölgegyelet nevében megal és szivrebáló szavakkal vett búcsút P.-tól, mint az intézet egyik alapítójától és buzgó tagjától. Ezek után a boldogult földi maradványai a jelenlevők könyv-hullatásai közt a sirba bocsáttattak és betekartattak az anyafölddel. Legyen neki ezen föld könnyű! Üdv lelkének! Béke poraira! — 2.

* **Műkedvelői színi előadás.**

A „N.-becskereki munkás-képző- és társalgóegylet” javára több helybeli műkedvelő és az egyet dalardaja közreműködése mellett hátfőn, márczius 26-án, az egyet helyiségeiben (Ellmer vendéglő) újonnan felépített színpadon műkedvelői színi előadás következé programmal fog megtartatni: 1. Allegorai néma képlet, „az ipar és haladás”. 2. „Arbeiter-Marseillaise”, éneklő az egyet dalardaja. — 3. „A makranczos leány”, vigjáték 2 felvonásban, írta Gaal. — 4. „Magyar népdalok”, az egyet dalardájától énekelve. — 5. „Die Zerstreuung”, bohózat 1 felvonásban, írta Kotzebue. — 6. „Das Kirchlein”, éneklő az egyet dalardaja. — Helyárak: Tamlásszék 80 kr., zártszék 60 kr., álló hely 40 kr., — álló hely tagok számára 20 kr. Jegyek előreválthatók és vasárnap reggeltől kaphatók az egyet helyiségeiben, ugyszint az előadás estéjén a pénztárnál. — Amint az eddigi készülődésekből kivehető, szép sikert jelezhetünk, és hogy a látogatás is kielégítő lesz, arról meg kezeskednek nekünk az iparos ifjak kedélyes és mulatózó estélyei.

* **Uj lap.** Vettük a Budapesti megjelent, a függetlenség pártot valló, „Nemzeti Ujság” politikai képes napilap mutatványzámát, melynek tartalma tökéletesen megfelel hivatásának. Az előfizetési ár, a lap terjedelmét és illusztrációját tekintetbe véve, igen alacsony és pedig: egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt. Az előfizetési pénzek a „Corvina” könyvnyomda és kiadó üzlethez, Akadémia-utca 10 sz. küldendők.

* **Uj zeneművek.** Taborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapeston megjelent: „Négy magyar népdal”. 1. Hol a Tisza vize... 2. Ne hidd, ne hidd! 3. Nem nézek én... 4. Virágos fán... — Énekhangra, zongorabírással vagy zongorára külön szerző Varga József. Ára 80 kr.

* **Blaha Lujza a kereskedelemben.** Blaha-mellűk, Blaha-arcszettek már régen forgalomban vannak, de a hazai cikkekkel teltett egy bécsi cég, mely „Fromage Blaha” elnevezés alatt sajtot, az imperialhoz hasonlót hozott forgalomba, mely már is nagy kellendőségnek örvend. A vidéki fuzserezéseknél bizonyára jó cikket fog képezni, azért hoztuk ezt tudomásukra. És ha már megemlégtünk a „Fromage Blaha”-t, elmondjuk még azt is, hogy hazai találmány a — Blaha-pipa is. Igy használja fel a kereskedelem a művészi hírnevet, de a Blaha-pipa talán már nem is élelmesség, bár sokan azt állítják, hogy a szép női fejből száva, a két karczáros szivar is legalább regália mediaként ilzik.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszékénél 1883. évi márczius hó 17-én tartott nyilvános ülésben következő perek adtak elő.

Előadó: Dr. Duka László, kir. tszki bíró.

3331. sz. p. ex 1882. — Konkoly Lajosnak, Konkoly, szül. Ballon Mária elleni való pere.

6186. sz. p. ex 1882. — Konkoly, szül. Milosity Karolinának, Konkoly Imre elleni hasonló pere.

6287. sz. p. ex 1882. — Kellner Józsefnek, szül. Stais Mária elleni hasonló pere.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

Szerkesztői üzenet.

T. Bäuerle urnak Écskán. — Küldeményét köszönettel vettük és legközelebb közöljük; azonban igen szeretnők, ha az ígért prózát is mennél előbb megkaphatnánk.

Vörös Pál. — Riger. — Egy sok jó barátokból „egy” — és a „Munka kiállítás” című cikk írójának! Minekutána közleményeket, illetőleg cikkeket csőtörtökön, tehát akkor, amidőn a lap már kész, kezeinkhez vettük, jövő száma kellett hagynunk. Fogadják jó akaratuk és lapunk szellemi támogatásukért köszönetünket.

Dr. T. Rezső urnak Alibánarón. Személyes piszkoló daloknak és gyanúsításoknak nem engedhetünk tért a „Torontálban.” A távolból kihallgatatlannak nehéz megítélni, hogy kinek van igazsága. — A Rolandoknak ily esetben rendelkezésre áll a kard éle, a Ruhlandoknak a bírósági terem. Legyen szives ön választani.

19. számhoz, 1286. ex 1883.

(100-1.1)

Hirdetmény.

Nagy-Becskerek város mint iparhatóság részéről ezennel közzétetik, hogy Pollák Ármán és társa helybeli magánzálogdíj tulajdonosai által 1883. évi február hó 8-án a törvény értelmében megtartott árverés alkalmával a 9, 54, 88, 101, 125, 129, 151, 154, 170, 186, 187, 203, 208, 224, 231, 276, 278, 280, 287, 290, 313, 364, 365, 407, 408, 423, 433, 434, 436, 445, 506, 524, 545, 559, 561, 581, 592, 602, 742, 749, 778, 790, 799, 819 és 840 számú zálogjegyek alatt elzálogított tárgyakért a nyert kölcsön összegnél nagyobb ár értevével, az elért több összeg az elzálogítottoknak vissza jár.

Miért is felhívjuk mind ezen fent elősorolt számú zálogjegy tulajdonosai, miszerint jelen felhívás keltétől számított **14 nap** alatt az elért több összeg felvétele végett a városi épület II. tanácsnoki irodában a zálogjegy magokkál hozatala mellett annál is inkább jelentkezzenek, minthogy ezen határidő eltelté után a letétben levő több összegek az 1881. évi XIV. t. cz. 21. §-ában meghatározott pénztárhoz beküldetnek fognak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1883. évi márczius 20-án.
Kulifay Lajos,
polgármester.

1812. sz. k. i. 1883.

(86-3.3)

Hirdetmény.

Nagy-Becskerek város tanácsának folyó évi február hó 9-én 13-ik sz. alatt kelt határozata folytán az e városi kórházban a betegek élelmezése folyó évi **junius** hó 1-től kiadatik; felhívjuk tehát az erre vállalkozni szándékozók, miszerint folyamodványukat f. évi május hó 1-ig az alulírott hivatalnál beadják.

Az erre vonatkozó feltételek a városi főszámvéve-ségnél a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1883. márczius 5-én.

A polgármesteri hivatal.

10490. sz. tkvi. 1882.

(97-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskereki kir. e. f. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Lajos ügyvéd török-becsei lakos végrehajtónak, Tomasev Stéva franyovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 ft hátralékos töké-követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-becskereki kir. törvényszék területén lévő Franyova község-ben fekvő a 76. sz. tkvben A. II. alatt 3402., 3857., 3899. és 4942. részletszámok alatt foglalt, 1030 frtra becsült tartalék földrésre a szerb-bánsági pénzügyi ügyész-ség által bejelentett tulajdoni igény épségben tartása mel-lelt, valamint az ugyanazon községben 234. sz. tkvben A. I. 208. régi összeírás szám alatt foglalt ház, — és 1645. részletszám alatt foglalt pótkertből álló 186 frtra becsült, az 1881. évi LX. tcz. 156. §-ának a) pontja alap-ján egész ingatlanokra az árverést 1216 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fen-nebb megjelölt ingatlanok az 1883-ik évi **április** hó **20-ik** napján, d. e. 10 órákor, Franyova község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-arának 10%-át, vagyis 103 frt, illetve 18 frt 60 krt kész-pénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. k. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában kijel-ölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez le-tenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a nagy-becskereki e. f. kir. tvszék telekkönyvi osztályának 1882. évi december 27-én tartott ülésében.

1883. sz. k. i. 1883.

Hirdetmény.

(90-3.3)

Nagy-Becskerek város hatósága részéről ezennel köz-hírré tétetik, hogy a városi bel- és lovas mezei rendőrség, hivataloslag és kézbesítők számára folyó 1883-ik évre szükséges nyári ruhaneműeket, jelesen:

- 32 darab sapka finom, sötétkék posztóból;
- 28 darab blous vitorla vászonból;
- 28 pár pantalon-nadrág vitorla vászonból;
- 4 darab blous durva, sötétkék posztóból;
- 4 pár lovagló-nadrág durva, sötétkék posztóból bőrrel;
- 28 pár cipő fénymazos bőrből es

4 pár csizma zerge-bőrből beszerzésére f. **már-czius 29-án**, délutáni 3 órákor, a város-ház nagy ter-mében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva, meghívottak.

Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a városi főszámvévi hivatalnál megtekinthetők.

A polgármesteri hivatal.

N.-Becskereken, 1883. márczius 6-án.

10412. sz. 1882. tkv.

(99-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskereki kir. e. f. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Selegianu Demeter n.-becskereki lakos végrehajtónak, Pauneszku Juon és Panta kis-toráki lakosok végrehajtást szenvedők elleni 41 frt tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a n.-becskereki kir. törvényszék területén lévő Kis-Torák községben fekvő, az 507. sz. tkvben A. I. 1-10. sor- és 815/6., 936/6., 1269., 1660., 1789., 1931., 2295., 2453., 2583. és 3077/c. r. szám alatt foglalt, 336. ó. i. szám ház, pótkert, fél urberi telek harmada és tartozékaiból álló, négy hatodrészből végrehajtató, egy-egy hatodrészből végrehajtást szenvedtek tulajdonai felvett ingatlanokra az árverést 804 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi **április 14-ik** napján, d. e. 9 órákor, Kis-Torák község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át, vagyis 80 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1882. évi decz. 20-án tartott ülésében.

A legjövedelmezőbb értékpapír

ez idő szerint

a budapesti **Pannonia gőzmalom** részvény.

Egy darab ára ma (1883. márcz. 6-án) 1250 frt., mely után 1882-re 150 forint osztalék fizetett. Jövedelmez tehát 12 százalékot!

A legutóbbi 8 év átlagos osztaléka 140 forint!

Eladom e részvényeket a napi árfolyamon készpénz fizetés mellett 1% jutalék számításával.

A megrendelésnél darabonként 1200 forint előre beküldendő, a többi utánvétellel egyenlítetnek ki.

Részletes törlesztésre is eladom e részvényeket akként, hogy 350 frt darabonként mint előleg beküldetik, a hátralék jelenleg 7%-os folyó kamattal együtt tetszés szerinti részletekkel törleszhető. — A jutalék ez esetben 3%.

Megrendelések nélkül csakhamar emelkedni fog.

WURDA ADOLF banküzlete Veszprém-ben.

Magyar és osztrák vörös kereszt-sorsjegyek készpénz fizetés mellett és 1 és 2 forintos havi részletfizetésekre kaphatók. (91-3.2)

Mérnöki segéd vagy ügyes rajzoló,

ki a térképrajzolásban jártas és tagosítási munkálatoknál működött, felvétetik április hó 1-én.

Ajánlatok küldendők

Kuss Gyula mérnöknek,
Nagy-Becskereken.

(85-3.3)

(311-7.5)

Igen sok beteg kevesebbet szenvedne, ha a megfelelő gyógyszerek mindjárt kezdetben kéznél lennének. Ennélfogva az oly könyv, minő a „Dr. Airy gyógymódszere”, mely nemcsak a betegségek leírását tartalmazza, hanem egyúttal orvosilag kipróbált és ezerszeresen jónak bizonyult házi eszközök sorol fel minden betegre nézve a legnagyobb becsűvel bír. Az említett s Richter kiadójától Lipcsében megjelent rópirat, melynek szövege számos ábrával van ellátva, **Gorischek E.** egyetemi könyvtárus által (Bécs, I. Istvánter 6. sz.) 75 kr. beküldése után bérmentve küldetik meg.

Üzleti tudósítás.

Van szerencsém a nagy-becskereki meg a környékbeli tisztelt vevőimnek tudomására hozni, hogy a helybeli piacon 1857-ben alapított

URI és NŐI

RUHAÜZLETEMET

1882-ik évi november hó 10-étől kezdve, a Hunyady- (fő-) utczában

ujjonnan épült, egyemeletes, 6-ik számú saját házamba tettem át.

Egyúttal szerencséttem arra is a t. cz. közönséget figyelmeztetni, hogy ujonnan felszerelt raktáromat

valódi angol és francia szövetekkel meggazdagítottam, minek folytán a legjobbat, legtartósabbat és a legelegánsabbat előállítani képes vagyok.

Női köpönyegeken és uri kabátokban

a legszebbet és legizlésteljesebbet tartok készletben.

Egy nagyobb szabású ruhaműhely felállítására és jó munkások megszerzése által azon kellemes helyzetben leszek, hogy a csinalási mód és kivitelben a legszilárdabbat és legdivatosabbat előállítsam.

A midőn a t. cz. közönséget biztosítom, hogy jövőben is törekedni fogok jó hírnevem megóvni és egy szolid és pontos kereskedői gazdálkodást kifejteni, ajánlom magam

aláztalt

Grünbaum Vilmos.

(316-17)

Prima-Chevalier-árpa
vetőmagnak

(96-3.2) **Deutsch Zsigmond**nál.

Pancsova-kubini ármentesítő- és belvizeszabályozó társulat.

Meghívás.

A „Pancsova-kubini ármentesítő- és belvizeszabályozó-társulat” **április 1-én**, d. e. 10 órákor, Pancsova szab. kir. város tanácsstermében

rendes évi közgyűlést

tart.

Tárgysorozat.

1. Igazgatónak évi jelentése.
2. 1882. évi számadások beterjesztése.
3. Költséglelőirányzat 1883. évre, intézkedés a költségek fedezéséről.
4. Közgyűlés által kiküldött leszámítoló bizottságnak jelentése.
5. Az ártér fejlesztése elleni felszólamlások elintézése.
6. A belviz levezetéséről készített tervek bemutatása.
7. Alelnök-választás.
8. A választmány által benyújtandó egyéb indítványok.

Kelt Pancsován, 1883. évi márczius 16-án.

Nagy György s. k.,
kir. tanácsos, társulati elnök.

1881 -ik évben 295.000 palack, 1882 ik évben 550.000 palack lett elszállítva.

Amohai ÁGNES-forrás

házánk egyik legszénsavdúsabb

savanyuvize

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajjaiban. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.
Fris töltésben mindenkor kapható

ÉDESKÜTY L.

m. k. udvari szállítónál Budapesten, Erzsébettéren.
Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Nagy-Becskereken Haidegger Ödön urnál.

1881 -ik évben 295.000 palack, 1882 -ik évben 550.000 palack lett elszállítva.